

Kérdés száma	3/2018
Hivatkozási alap	CRR (EU No 575/2013)
Kockázati besorolás	hitelkockázat
Cikk	CRR 123. cikk
Témakör	hitelkockázat
Kérdés	Kérdésem arra irányulna, hogy helyesen járunk-e el abban az esetben, ha a granularitás ellenőrzése során az összes lakossági kitettségre beleértjük a késedelemmel rendelkező – később a nemteljesítő kitettségi osztályba tartozó – ügyfelek, illetve a kiemelten magas kockázati portfólióval rendelkező ügyfelek kitettségét is?
Kérdés háttere	<p>A granularitásnál azt vizsgáljuk, hogy egy adott ügyfél, vagy ügyfélsoport teljes bruttó kitettsége (ide nem értve a 112. cikk i) pontja szerinti kitettségrészeket) meghaladja-e az összes lakossági ügyfél teljes bruttó kitettségének egy meghatározott %-át.</p> <p>A nevezett kitettségek figyelembevételét azért gondoljuk helyesnek, mert a 123. cikk c) pontja is figyelembe vesz az 1 millió EUR korlátnál minden kitettséget, pl. a nemteljesítőt is, kivéve az ingatlanra bejegyzett zálogjoggal fedezett kitettségek.</p> <p>Példa:</p> <p>van egy XY nevű ügyfél, akinek a kitettsége alapvetően lakossággal szembeni kitettségnak tekinthető. A kitettsége 290 millió forint (lakó ingatlanra fedezett kitettségrész nélkül). Viszont az ügyfél jelentős mértékű késedelemmel rendelkezik, és a bank úgy ítéli meg, hogy nem fogja tudni törleszteni adósságát (CRR 178 szerint nemteljesítő, tehát a nemteljesítő kitettségi osztályba kerül majd). Az ő kitettsége beleszámítható a granularitási arány nevezőjébe, vagy sem?</p>
MNB álláspont	<p>Sztenderd módszer használata esetében egy kitettség lakossággal szembeni kitettségi osztályba sorolásának és a 75%-os kockázati súly alkalmazásának feltételeit a CRR 123. cikk tartalmazza.</p> <p>A CRR 123. cikk b) pontja alapján az intézményeknek vizsgálniuk kell a granularitást, amelynek kapcsán akkor sorolható egy ügylet lakossággal szembeni kitettségi kategóriába, ha a kitettség jelentős számú, hasonló jellegzetességekkel bíró kitettség egyike. A granularitás meghatározásának módját jelenleg a CRR, illetve más uniós, valamint hazai szabályozás sem rögzíti. Az MNB „A tőkemegfelelés belső értékelési folyamata (ICAAP), a likviditás megfelelőségének belső értékelési folyamata (ILAAP) és felügyeleti felülvizsgálatuk, valamint az üzleti modell elemzés (BMA)” című módszertani kézikönyvében (https://www.mnb.hu/letoltes/icaap-ilaap-bma-kezikonyv-2018-januar.pdf) ír elő alapvető elvárásokat a granularitással kapcsolatban, de a granularitás meghatározásának módját az intézménynek magának, belső szabályzatában szükséges rögzítenie.</p> <p>A 123. cikk a) pontban foglaltak értelmében csak magánszemély adós, illetve kis és közepes vállalkozások kitettsége sorolható a lakossági</p>

kitettségi osztályba. A 123. cikk c) pontban előírtak szerint, ha adóssal vagy az azzal kapcsolatban álló adósok csoportjának az intézménnyel, valamint annak anyavállalatával és leányvállalataival szembeni tartozásának teljes összege az 1 millió EUR-t meghaladja, az adósok kitettsége sem sorolható a lakossági osztályba. Az 1 millió EUR korlát számításánál a CRR meghatározza a lakossággal szembeni kitettségeken túlmenően figyelembe veendő (nemteljesítő kitettség) és figyelembe nem vehető (lakóingatlannal fedezett) kitettségi osztályokat.

Az MNB álláspontja szerint a CRR 123. cikk b) pontban foglaltakból következik, hogy a granularitás vizsgálata során csak a 123. cikk a) és c) pontoknak megfelelő lakossággal szembeni kitettségek, valamint a 124. cikk (1) alapján ingatlannal nem fedezett kitettség részek - melyek teljesítik a 123. cikk a) és c) pontokban megfogalmazott követelményeket - vehetők figyelembe. Ezzel a CRR implicite kizárja az egyéb kitettségi osztályban (pl. nemteljesítő, ingatlannal fedezett) szereplő tételek figyelembevételét a számítás elvégzése során. Azaz, amennyiben egy intézmény a 123. cikk b) pontja szerinti granularitási feltételt oly módon vizsgálja, hogy a 123. cikk a) és c) feltételeket kielégítő valamely adós kitettsége az ugyanezen feltételeket kielégítő kitettségek együttes összegének X%-át nem éri el, akkor az arány számításakor a nevezőben a nemteljesítő kitettség nem vehető figyelembe. A figyelembe vehető kitettségértéket a CRR 111. cikkel összhangban kell meghatározni.

A granularitási feltételt nem teljesítő ügyletekre pedig nem alkalmazható a kedvezményes súlyozás sztenderd módszer alkalmazása esetén.